

GIẢI BÀI TOÁN BẰNG CÁCH LẬP PHƯƠNG TRÌNH (TIẾP THEO)

Thầy Quân

Ngày 24 tháng 2 năm 2021

Bài 1. Một xe máy đi từ tỉnh A đến tỉnh B với vận tốc trung bình $45\text{km}/\text{giờ}$, sau khi nghỉ 1 tiếng tại B , ô tô trở về A với vận tốc trung bình $30\text{km}/\text{giờ}$. Tổng thời gian đi và về là 9 giờ 20 phút. Tính quãng đường AB .

Lời giải.

Bài 1. Một xe máy đi từ tỉnh A đến tỉnh B với vận tốc trung bình $45\text{km}/\text{giờ}$, sau khi nghỉ 1 tiếng tại B , ô tô trở về A với vận tốc trung bình $30\text{km}/\text{giờ}$. Tổng thời gian đi và về là 9 giờ 20 phút. Tính quãng đường AB .

Lời giải.

- Gọi quãng đường AB là x (km , $x > 0$). Đổi 9 giờ 20 phút $= \frac{28}{3}$ (giờ).

Bài 1. Một xe máy đi từ tỉnh A đến tỉnh B với vận tốc trung bình 45km/giờ , sau khi nghỉ 1 tiếng tại B , ô tô trở về A với vận tốc trung bình 30km/giờ . Tổng thời gian đi và về là 9 giờ 20 phút. Tính quãng đường AB .

Lời giải.

- Gọi quãng đường AB là x (km, $x > 0$). Đổi 9 giờ 20 phút $= \frac{28}{3}$ (giờ).

	Quãng đường (km)	Vận tốc (km/giờ)	Thời gian (giờ)
Đi từ A đến B	x	45	$\frac{x}{45}$
Đi từ B về A	x	30	$\frac{x}{30}$

- Thời gian đi từ A đến B là $\frac{x}{45}$ (giờ).

Bài 1. Một xe máy đi từ tỉnh A đến tỉnh B với vận tốc trung bình $45\text{km}/\text{giờ}$, sau khi nghỉ 1 tiếng tại B , ô tô trở về A với vận tốc trung bình $30\text{km}/\text{giờ}$. Tổng thời gian đi và về là 9 giờ 20 phút. Tính quãng đường AB .

Lời giải.

- Gọi quãng đường AB là x (km, $x > 0$). Đổi 9 giờ 20 phút $= \frac{28}{3}$ (giờ).

	Quãng đường (km)	Vận tốc (km/giờ)	Thời gian (giờ)
Đi từ A đến B	x	45	$\frac{x}{45}$
Đi từ B về A	x	30	$\frac{x}{30}$

- Thời gian đi từ A đến B là $\frac{x}{45}$ (giờ). Thời gian đi từ B về A là $\frac{x}{30}$ (giờ).

Bài 1. Một xe máy đi từ tỉnh A đến tỉnh B với vận tốc trung bình 45km/giờ, sau khi nghỉ 1 tiếng tại B, ô tô trở về A với vận tốc trung bình 30km/giờ. Tổng thời gian đi và về là 9giờ 20phút. Tính quãng đường AB.

Lời giải.

- Gọi quãng đường AB là x (km, $x > 0$). Đổi 9 giờ 20 phút $= \frac{28}{3}$ (giờ).

	Quãng đường (km)	Vận tốc (km/giờ)	Thời gian (giờ)
Đi từ A đến B	x	45	$\frac{x}{45}$
Đi từ B về A	x	30	$\frac{x}{30}$

- Thời gian đi từ A đến B là $\frac{x}{45}$ (giờ). Thời gian đi từ B về A là $\frac{x}{30}$ (giờ).
- Theo giả thiết ta có phương trình $\frac{x}{45} + \frac{x}{30} + 1 = \frac{28}{3}$.

Bài 1. Một xe máy đi từ tỉnh A đến tỉnh B với vận tốc trung bình 45km/giờ, sau khi nghỉ 1 tiếng tại B, ô tô trở về A với vận tốc trung bình 30km/giờ. Tổng thời gian đi và về là 9giờ 20phút. Tính quãng đường AB.

Lời giải.

- Gọi quãng đường AB là x (km, $x > 0$). Đổi 9 giờ 20 phút $= \frac{28}{3}$ (giờ).

	Quãng đường (km)	Vận tốc (km/giờ)	Thời gian (giờ)
Đi từ A đến B	x	45	$\frac{x}{45}$
Đi từ B về A	x	30	$\frac{x}{30}$

- Thời gian đi từ A đến B là $\frac{x}{45}$ (giờ). Thời gian đi từ B về A là $\frac{x}{30}$ (giờ).
- Theo giả thiết ta có phương trình $\frac{x}{45} + \frac{x}{30} + 1 = \frac{28}{3}$.
- Giải phương trình ta được $x = 150$ (TMDK).
- Vậy quãng đường AB có độ dài là 150 km.

Bài 2. Một đội xe tải mỗi ngày theo kế hoạch phải chở 3 tấn hàng. Khi thực hiện, mỗi ngày đội chở thêm 0,5 tấn. Do đó, đội không chỉ hoàn thành kế hoạch trước 2 ngày mà còn vượt mức 2 tấn hàng. Hỏi theo kế hoạch, đội phải chở được bao nhiêu tấn hàng?

Lời giải.

Bài 2. Một đội xe tải mỗi ngày theo kế hoạch phải chở 3 tấn hàng. Khi thực hiện, mỗi ngày đội chở thêm 0,5 tấn. Do đó, đội không chỉ hoàn thành kế hoạch trước 2 ngày mà còn vượt mức 2 tấn hàng. Hỏi theo kế hoạch, đội phải chở được bao nhiêu tấn hàng?

Lời giải.

- Gọi số tấn hàng đội phải chở theo kế hoạch là x (tấn, $x > 0$).

Bài 2. Một đội xe tải mỗi ngày theo kế hoạch phải chở 3 tấn hàng. Khi thực hiện, mỗi ngày đội chở thêm 0,5 tấn. Do đó, đội không chỉ hoàn thành kế hoạch trước 2 ngày mà còn vượt mức 2 tấn hàng. Hỏi theo kế hoạch, đội phải chở được bao nhiêu tấn hàng?

Lời giải.

- Gọi số tấn hàng đội phải chở theo kế hoạch là x (tấn, $x > 0$).

	Năng suất(tấn/ngày)	Thời gian(ngày)	Sản phẩm (tấn)
Kế hoạch	3	$\frac{x}{3}$	x
Thực tế	3,5	$\frac{x+2}{3,5}$	$x + 2$

Bài 2. Một đội xe tải mỗi ngày theo kế hoạch phải chở 3 tấn hàng. Khi thực hiện, mỗi ngày đội chở thêm 0,5 tấn. Do đó, đội không chỉ hoàn thành kế hoạch trước 2 ngày mà còn vượt mức 2 tấn hàng. Hỏi theo kế hoạch, đội phải chở được bao nhiêu tấn hàng?

Lời giải.

- Gọi số tấn hàng đội phải chở theo kế hoạch là x (tấn, $x > 0$).

	Năng suất(tấn/ngày)	Thời gian(ngày)	Sản phẩm (tấn)
Kế hoạch	3	$\frac{x}{3}$	x
Thực tế	3,5	$\frac{x+2}{3,5}$	$x + 2$

- Số tấn hàng đội chở thực tế là $(x + 2)$ (tấn).

Bài 2. Một đội xe tải mỗi ngày theo kế hoạch phải chở 3 tấn hàng. Khi thực hiện, mỗi ngày đội chở thêm 0,5 tấn. Do đó, đội không chỉ hoàn thành kế hoạch trước 2 ngày mà còn vượt mức 2 tấn hàng. Hỏi theo kế hoạch, đội phải chở được bao nhiêu tấn hàng?

Lời giải.

- Gọi số tấn hàng đội phải chở theo kế hoạch là x (tấn, $x > 0$).

	Năng suất(tấn/ngày)	Thời gian(ngày)	Sản phẩm (tấn)
Kế hoạch	3	$\frac{x}{3}$	x
Thực tế	3,5	$\frac{x+2}{3,5}$	$x + 2$

- Số tấn hàng đội chở thực tế là $(x + 2)$ (tấn).
- Thời gian dự định chở hàng là $\frac{x}{3}$ (ngày). Thời gian chở hàng thực tế là $\frac{x + 2}{3,5}$
- Vì thực tế đội hoàn thành trước 2 ngày nên ta có phương trình:

$$\frac{x}{3} - \frac{x + 2}{3,5} = 2 \Leftrightarrow \frac{x}{3} - \frac{x}{3,5} = \frac{4}{7} + 2 \Leftrightarrow x \left(\frac{1}{3} - \frac{2}{7} \right) = \frac{18}{7} \Leftrightarrow x = 54 \text{ (TMDK).}$$

Bài 2. Một đội xe tải mỗi ngày theo kế hoạch phải chở 3 tấn hàng. Khi thực hiện, mỗi ngày đội chở thêm 0,5 tấn. Do đó, đội không chỉ hoàn thành kế hoạch trước 2 ngày mà còn vượt mức 2 tấn hàng. Hỏi theo kế hoạch, đội phải chở được bao nhiêu tấn hàng?

Lời giải.

- Gọi số tấn hàng đội phải chở theo kế hoạch là x (tấn, $x > 0$).

	Năng suất(tấn/ngày)	Thời gian(ngày)	Sản phẩm (tấn)
Kế hoạch	3	$\frac{x}{3}$	x
Thực tế	3,5	$\frac{x+2}{3,5}$	$x + 2$

- Số tấn hàng đội chở thực tế là $(x + 2)$ (tấn).
- Thời gian dự định chở hàng là $\frac{x}{3}$ (ngày). Thời gian chở hàng thực tế là $\frac{x + 2}{3,5}$
- Vì thực tế đội hoàn thành trước 2 ngày nên ta có phương trình:

$$\frac{x}{3} - \frac{x + 2}{3,5} = 2 \Leftrightarrow \frac{x}{3} - \frac{x}{3,5} = \frac{4}{7} + 2 \Leftrightarrow x \left(\frac{1}{3} - \frac{2}{7} \right) = \frac{18}{7} \Leftrightarrow x = 54 \text{ (TMDK).}$$

Bài 3. Hai ô tô đi từ A đến B , vận tốc ô tô thứ nhất là 40 km/h . Vận tốc ô tô thứ hai là 25 km/h . Để đi hết quãng đường AB , ô tô thứ nhất cần ít thời gian hơn ô tô thứ hai là $1 \text{ giờ } 30 \text{ phút}$. Tính quãng đường AB .

Lời giải.

Bài 3. Hai ô tô đi từ A đến B , vận tốc ô tô thứ nhất là 40 km/h . Vận tốc ô tô thứ hai là 25 km/h . Để đi hết quãng đường AB , ô tô thứ nhất cần ít thời gian hơn ô tô thứ hai là $1 \text{ giờ } 30 \text{ phút}$. Tính quãng đường AB .

Lời giải.

- Gọi x (km) là độ dài quãng đường AB . Điều kiện $x > 0$.
- Thời gian ô tô thứ nhất đi hết quãng đường AB là $\frac{x}{40}$ (giờ).

Bài 3. Hai ô tô đi từ A đến B , vận tốc ô tô thứ nhất là 40 km/h . Vận tốc ô tô thứ hai là 25 km/h . Để đi hết quãng đường AB , ô tô thứ nhất cần ít thời gian hơn ô tô thứ hai là $1 \text{ giờ } 30 \text{ phút}$. Tính quãng đường AB .

Lời giải.

- Gọi x (km) là độ dài quãng đường AB . Điều kiện $x > 0$.
- Thời gian ô tô thứ nhất đi hết quãng đường AB là $\frac{x}{40}$ (giờ).
- Thời gian ô tô thứ hai đi hết quãng đường AB là $\frac{x}{25}$ (giờ).

Bài 3. Hai ô tô đi từ A đến B , vận tốc ô tô thứ nhất là 40 km/h . Vận tốc ô tô thứ hai là 25 km/h . Để đi hết quãng đường AB , ô tô thứ nhất cần ít thời gian hơn ô tô thứ hai là $1 \text{ giờ } 30 \text{ phút}$. Tính quãng đường AB .

Lời giải.

- Gọi x (km) là độ dài quãng đường AB . Điều kiện $x > 0$.
- Thời gian ô tô thứ nhất đi hết quãng đường AB là $\frac{x}{40}$ (giờ).
- Thời gian ô tô thứ hai đi hết quãng đường AB là $\frac{x}{25}$ (giờ).
- Vì thời gian ô tô thứ nhất đi hết quãng đường AB ít hơn thời gian ô tô thứ hai đi là $1 \text{ giờ } 30 \text{ phút} = \frac{3}{2}$ giờ nên ta có

$$\frac{x}{40} + \frac{3}{2} = \frac{x}{25} \Leftrightarrow \frac{3}{2} = \left(\frac{1}{25} - \frac{1}{40} \right) x \Leftrightarrow x = 100.$$

Bài 3. Hai ô tô đi từ A đến B , vận tốc ô tô thứ nhất là 40 km/h . Vận tốc ô tô thứ hai là 25 km/h . Để đi hết quãng đường AB , ô tô thứ nhất cần ít thời gian hơn ô tô thứ hai là $1 \text{ giờ } 30 \text{ phút}$. Tính quãng đường AB .

Lời giải.

- Gọi x (km) là độ dài quãng đường AB . Điều kiện $x > 0$.
- Thời gian ô tô thứ nhất đi hết quãng đường AB là $\frac{x}{40}$ (giờ).
- Thời gian ô tô thứ hai đi hết quãng đường AB là $\frac{x}{25}$ (giờ).
- Vì thời gian ô tô thứ nhất đi hết quãng đường AB ít hơn thời gian ô tô thứ hai đi là $1 \text{ giờ } 30 \text{ phút} = \frac{3}{2}$ giờ nên ta có

$$\frac{x}{40} + \frac{3}{2} = \frac{x}{25} \Leftrightarrow \frac{3}{2} = \left(\frac{1}{25} - \frac{1}{40} \right) x \Leftrightarrow x = 100.$$

- Vậy độ dài quãng đường AB là 100 km .

Bài 4. Một vườn rau hình chữ nhật có chiều dài hơn chiều rộng 12 m. Nếu giảm chiều rộng 4 m và tăng chiều dài thêm 3 m thì diện tích khu vườn giảm 75 m². Tính chiều rộng và chiều dài của khu vườn lúc đầu.

Lời giải.

Bài 4. Một vườn rau hình chữ nhật có chiều dài hơn chiều rộng 12 m. Nếu giảm chiều rộng 4 m và tăng chiều dài thêm 3 m thì diện tích khu vườn giảm 75 m². Tính chiều rộng và chiều dài của khu vườn lúc đầu.

Lời giải.

- Gọi x là chiều dài của vườn rau, đơn vị m, điều kiện $x > 16$.

Bài 4. Một vườn rau hình chữ nhật có chiều dài hơn chiều rộng 12 m. Nếu giảm chiều rộng 4 m và tăng chiều dài thêm 3 m thì diện tích khu vườn giảm 75 m². Tính chiều rộng và chiều dài của khu vườn lúc đầu.

Lời giải.

- Gọi x là chiều dài của vườn rau, đơn vị m, điều kiện $x > 16$.
- Chiều rộng của vườn rau là $(x - 12)$ (m).

Bài 4. Một vườn rau hình chữ nhật có chiều dài hơn chiều rộng 12 m. Nếu giảm chiều rộng 4 m và tăng chiều dài thêm 3 m thì diện tích khu vườn giảm 75 m². Tính chiều rộng và chiều dài của khu vườn lúc đầu.

Lời giải.

- Gọi x là chiều dài của vườn rau, đơn vị m, điều kiện $x > 16$.
- Chiều rộng của vườn rau là $(x - 12)$ (m).
- Diện tích ban đầu của vườn rau là $x(x - 12)$ (m²).

Bài 4. Một vườn rau hình chữ nhật có chiều dài hơn chiều rộng 12 m. Nếu giảm chiều rộng 4 m và tăng chiều dài thêm 3 m thì diện tích khu vườn giảm 75 m². Tính chiều rộng và chiều dài của khu vườn lúc đầu.

Lời giải.

- Gọi x là chiều dài của vườn rau, đơn vị m, điều kiện $x > 16$.
- Chiều rộng của vườn rau là $(x - 12)$ (m).
- Diện tích ban đầu của vườn rau là $x(x - 12)$ (m²).
- Giảm chiều rộng 4 m ta được chiều rộng mới là $(x - 16)$ (m).

Bài 4. Một vườn rau hình chữ nhật có chiều dài hơn chiều rộng 12 m. Nếu giảm chiều rộng 4 m và tăng chiều dài thêm 3 m thì diện tích khu vườn giảm 75 m². Tính chiều rộng và chiều dài của khu vườn lúc đầu.

Lời giải.

- Gọi x là chiều dài của vườn rau, đơn vị m, điều kiện $x > 16$.
- Chiều rộng của vườn rau là $(x - 12)$ (m).
- Diện tích ban đầu của vườn rau là $x(x - 12)$ (m²).
- Giảm chiều rộng 4 m ta được chiều rộng mới là $(x - 16)$ (m).
- Tăng chiều dài thêm 3 m ta được chiều dài mới là $(x + 3)$ (m).
- Diện tích vườn lúc này là $(x + 3)(x - 16)$ (m²).

Bài 4. Một vườn rau hình chữ nhật có chiều dài hơn chiều rộng 12 m. Nếu giảm chiều rộng 4 m và tăng chiều dài thêm 3 m thì diện tích khu vườn giảm 75 m². Tính chiều rộng và chiều dài của khu vườn lúc đầu.

Lời giải.

- Gọi x là chiều dài của vườn rau, đơn vị m, điều kiện $x > 16$.
- Chiều rộng của vườn rau là $(x - 12)$ (m).
- Diện tích ban đầu của vườn rau là $x(x - 12)$ (m²).
- Giảm chiều rộng 4 m ta được chiều rộng mới là $(x - 16)$ (m).
- Tăng chiều dài thêm 3 m ta được chiều dài mới là $(x + 3)$ (m).
- Diện tích vườn lúc này là $(x + 3)(x - 16)$ (m²).
- Theo giả thiết đề bài ta có phương trình

$$x(x - 12) - (x + 3)(x - 16) = 75$$

$$\Leftrightarrow x^2 - 12x - (x^2 - 13x - 48) = 75$$

$$\Leftrightarrow x + 48 = 75 \Leftrightarrow x = 27 \text{ (thỏa mãn).}$$

- Vậy ban đầu vườn có chiều dài là 27 m và chiều rộng là 15 m.